

Tien jaar beuken tegen de Chinese muur

BlackBerry en iPhone risken om China

Na decennialang de status van een tweedewereldland te hebben gehad, stoot de Volksrepubliek zich nu op in de vaart der volkeren. Wie de groei van de Aziatische reus probeert te becijferen, duizelt het al gauw van de miljoenen. Met de groei van de economie groeit ook de behoefte aan communicatie in het communistische land. De vraag naar mobiele telefonie en mobiel internet in China rijst de pan uit.

DOOR JACOB VAN KOKSWIJK

Wie aan China denkt, denkt aan goedkoop, veel en namaak. Het mag tegenwoordig niet verbazen dat het land telecommunicatieverbruiker nummer één ter wereld is. Chinezen maken niet alleen de meeste telefoons, computers en routers voor de hele wereld, ze hebben ook de meeste telefoons, internetaansluitingen en breedbandverbindingen ter wereld. Daarnaast worden in China de meeste e-mails verstuurd en online games gespeeld. Als heel China, inclusief Taiwan, Hongkong en Macau, op het internet zou worden aangesloten, omvat dat 94,3 procent van alle aansluitingen ter wereld.

Uit het 24e statistische verslag over de Chinese internetontwikkeling van het China Internet Network Information Center (CNNIC) blijkt dat China eind juni 2009 wereldwijd koploopt in drie gebieden: er zijn 338 miljoen internetgebruikers, 320 miljoen breedbandgebruikers en 12,96 miljoen top-level domains. Het aantal internetaansluitingen stijgt

Nieuwssites floreren ondanks de censuur

met ongeveer 800.000 per week en een kwart van de Chinezen heeft nu op een of andere manier toegang tot het internet. Met de popularisering neemt ook de verbindingssnelheid gestaag toe. Na de lancering van het 3G-netwerk is het aantal gebruikers van mobiel internet gestegen tot 155 miljoen, goed voor 46 procent van alle internetters, en het blijft stijgen met een half procent per maand. Het aantal breedbandaansluitingen in China stijgt met 8 miljoen per maand. Hongkong en Macau vallen indirect onder het Chinese gezag, Taiwan wordt gezien als een afvallige Chinese provincie. Hoewel deze gebiedsdelen samen kleiner zijn dan Nederland (37.000 m²) hebben de 30 miljoen inwoners meer dan het dubbele aantal aansluitingen voor telefonie en internet, zowel vast als mobiel.

Helpt wereldproductie

In China, waar ook de fabrieken van Nokia en dergelijke gevestigd zijn, werden vorig jaar ruim 750 miljoen mobiele telefoons gemaakt. Dat is meer dan de helft van de wereldproductie. De helft van die toestellen komt in handen van Chinezen. Omdat veel zaktelefoons en smartphones in China via 'alternatieve kanalen' worden verkocht, is het aantal niet exact te bepalen, maar analisten ramen de totale hoeveelheid verkochte mobiele telefoons op 30 miljoen per maand. Ruim 30 procent van de kopers gebruikt mobiel internet, hun aantal stijgt met 6,7 procent per maand. Ook de verder toenemende penetratie van mobiele telefoons in de landelijke gebieden versterkt het aandeel van mobiele toegang tot het web. China Telecom verwacht in 2010 ruim 60 miljoen CDMA-handsets in het reguliere netwerk te beheeren en breidt het 3G-netwerk nu snel uit. Bij aanschaf van een mobiele 3G-telefoon zegt bijna de helft van de gebruikers deze te gaan gebruiken voor toegang tot internet. Hoewel de Chinese klanten blijven klagen over de hogere prijzen voor telecomproducten en -diensten die dan nog van lagere kwaliteit zijn dan die voor klanten in Amerika of Europa, krijgen buitenlanders in China vaak het gevoel dat telecommunicatiediensten in China goedkoop en handig zijn. Meer dan 50 procent van de Chinese internetgebruikers heeft toegang tot het internet voor entertainment, informatie en netwerken. Het aantal vaste lezers van internetnieuws is gestegen tot 2,34 mil-

joen en ondanks de censuur zijn websites cruciaal voor publiciteit en informatievoorziening. Marktleider Netease telt 650 miljoen paginabezoeken per dag, waarbij slechts 2 procent van de .cn-pagina's Engelstalig is. De online consumptie van entertainment neigt naar stabiliteit na een langdurige snelle groei, maar de hoeveelheid betaalde muziek-downloads stijgt gestaag met 0,3 procent per maand. Het aantal gebruikers van online video steeg met 10 procent in zes maanden tijd. Het aantal bezoekers aan online winkels nam ondanks de economische crisis toe tot 87,9 miljoen, een groei van bijna 14 miljoen binnen zes maanden. Het gebruik van online betalingen ging omhoog met 4,8 procent, maar het niveau van de transactietoepassingen lag relatief laag en bleef achter op de verwachtingen. Desalniettemin is China een groeiemarkt op het gebied van telecommunicatie als geheel.

Utopisch rijk

Het meeste telecommunicatieverkeer wordt veroorzaakt door de online games. In China groeit online gaming gestaag en vormt het een van de grootste internetsectoren. Met 220 miljoen actieve internetgebruikers heeft het land nu de grootste online gebruikersgroep ter wereld. Volgens de statistieken van het China Internet Network Information Center (CNNIC) hielden 51 miljoen Chinese internetgebruikers zich in 2008 bezig met online games in een of andere vorm.

In China zijn 338 miljoen internetgebruikers

De gemiddelde online gamer in China is relatief jong, 18 tot 30 jaar, mannelijk en heeft ten minste een afgeronde middelbare opleiding. Demografisch is de onlinegaminggroep in China zeer vergelijkbaar met de groep internetgebruikers, van wie de meesten wonen in grotere steden. De online games voor zowel de vaste als de mobiele verbinding vallen uiteen in twee hoofdcategorieën: MMORPG's (online werelden waar honderden tot duizenden spelers tegelijk interageren) en MOCG's (gelijktijdig spelende online games waarin er geen utopisch rijk bestaat).

Het supersnel stijgende internetgebruik gaat gepaard met misbruik. In het eerste halfjaar van 2009 werden volgens het CNNIC 195 miljoen internetgebruikers aangevallen door virussen en Trojaanse paarden. Daarbij is er voor een bedrag van 110 miljoen euro gestolen via online

Google, Linux en eBay hebben Chinese tegenhangers

transacties en bankrekeningen. Het vertrouwen in een veilig internet is snel gedaald: slechts 29,2 procent van de Chinese internetgebruikers gelooft dat online transacties veilig zijn. Dit belemmert de ontwikkeling van online transactieapplicaties zoals e-commerce en online betaling. Met de geleidelijke verbetering van de telecominfrastructuur, de voortgaande stijging van het aantal internetgebruikers en de innovatieve ontwikkeling van de netwerktechnologie dringen de internetapplicaties stap voor stap door in het dagelijks leven van de Chinezen. Hoewel het vertrouwen van internetgebruikers in zakelijke diensten erg laag is, toont de stijging van het internetgebruik aan dat een betrouwbaar netwerk potentiële markten zal openen.

BlackBerry vs. Apple

De telecommunicatie-industrie in China wordt gedomineerd door drie staatsgecontroleerde bedrijven: China Telecom, China Unicom en China Mobile. De drie bedrijven werden in mei 2008 gevormd na een recente herstructurering door de overheid. De tweede generatie van mobiele communicatieapparatuur werd gedomineerd door Europese en Noord-Amerikaanse ondernemingen. Nu er 3G-licenties zijn uitgegeven, nemen ook inheemse fabrikanten als Huawei en ZTE een flink deel van de mobiele acti-

BlackBerry te mogen introduceren in China. Begin november jongstleden maakte het Canadese bedrijf bekend dat het met China Telecom praat over de introductie van het apparaat op het Chinese vasteland. "RIM wil een strategische partner zijn van de telecombedrijven in het land en niet slechts een smartphonemaker", zei Gregory Shea, de onlangs aangestelde president voor de operatie van RIM China. Het bedrijf ontwikkelt voor de oosterse markt fascinerende BlackBerry-modellen, waarvan sommige verbonden zijn met gloednieuwe diensten zoals social networking sites (SNS) en instant messaging (IM). Twee jaar geleden onderhandelde RIM al met China Mobile over de uitrol van de BlackBerryproducten voor zakelijke gebruikers in het land.

Taalbarrière

In China communiceert men liever per e-mail of sms dan bellend. "Het is

Op het web

www.chinese-family.com
www.apple.com.cn
www.chinamobile.com/en
<http://en.chinatelecom.com.cn>
www.youtube.com/watch?v=bQa2N0HpZ0Q
www.cnnic.net.cn
www.isc.org.cn
<http://corp.163.com/eng/home.shtml>

Absolutely Don't Study Chinese
 Apples Chinese site
 China Mobile
 China Telecom
 Chinees leren op de mobiel (filmpje)
 CNNIC, China Internet Network Information Center
 Internet Society of China
 Netease

beter veel te weten en weinig te zeggen, dan weinig te weten en veel te zeggen”, zo luidt een Chinese spreuk. Chinezen staan er min of meer om bekend dat zij alles met een kort ‘ja’ beantwoorden, ook al bedoelen ze eigenlijk ‘nee’. Dit is nu eenmaal onderdeel van hun cultuur en vereist een aparte, maar ook respectvolle aanpak. Chinezen zijn gevoelig, werken extreem hard en hun communicatie verloopt voor het grootste deel per e-mail. Dit is omdat er door de vele dialecten een taalbarrière heerst. Alles wat geschreven staat, geeft meer duidelijkheid en zekerheid. “RIM’s grootste uitdaging in China is om het vertrouwen van zakelijke gebruikers te winnen voor de draadloze e-mailoplossing van BlackBerry en om ze te overtuigen dat een investering in RIM-applicaties hen een hoog rendement zal brengen” zei Gregory Shea, CEO van RIM China, die ook in het verre Oosten de hete adem van Apple voelt.

Een op de tien iPhones die Apple heeft geproduceerd, is in handen van een Chinees. Tot dit opmerkelijke cijfer komt In-Stat op basis van gegevens die China Mobile heeft verstrekt. Deze telecomoperator registreerde eind 2007 al 400.000 actieve iPhones op het netwerk. De Amerikaanse elektronicafabrikant verwacht met de 3G-iPhone de gunst van de Chinezen te winnen na een recente succesvolle introductie door China Unicom in Hong Kong. De lage dekking van de 3G-netwerken in China kan eenzelfde tegenslag veroorzaken als bij de introductie in India, waar de iPhoneverkoop na enkele tienduizenden stokte vanwege de netwerkproblemen. Toch neemt Apple het risico en wil het de 3G-versie ook in het land van de rijzende zon lanceren. Op aandringen van de Chinese regering heeft Apple wel een aantal features op de 3G-iPhone geblokkeerd, bij-

China produceert 750 miljoen mobieltjes per jaar

voorbeeld WiFi. Desondanks zijn er en komen er ook illegale iPhones mét WiFi in het land, net zoals miljoenen namaak-iPhones vanuit China hun weg over de aardbol vinden.

Mobiel tv-kijken

Hun grafische taalsymbolen verraden dat de Chinezen van oorsprong erg beeldgeoriënteerd zijn. Er zou hier dus een groeimarkt moeten zijn voor het bekijken van film en video op draagbare apparaten. Afgelopen zomer begonnen Xinhua News Agency en China Telecom met het tv-kanaal Xinhua News via het mobiele derdegeneratienetwerk in Shanghai. Lokale abonnees kunnen multimedianeuwswdiensten van Xinhua krijgen op hun speciale eSurfmobieltjes. Met name zakenlui vormen de doelgroep. “Er zijn goede informatiediensten nodig om Shanghai te ontwikkelen tot een internationaal financieel centrum en internationaal scheepvaartcentrum”, zei Zhang Weihua, de CEO van China Telecom, in Shanghai, een stad met 20 miljoen inwoners.

Mobiele televisie (DVB) via satelliet ontbreekt ook niet. De China Mobile Satellite Broadcasting Corporation (CMSBC) had begin 2009 een bijna volledige CMMB-netwerkkdekking in 113 steden en regio's. China mobile multimedia broadcasting (CMMB) is een mobiele televisie- en multimediateandaard, die in China is gepresenteerd door de staatsadministratie voor radio, film and televisie (SARFT). De standaard bouwt voort op de satellite-terrestrial interactive multi-service infrastructure (STiMi) voor DVB-S en DVB-T en werd in 2006 ontwikkeld door TiMiTech, een bedrijf dat is opgericht door de Chinese Academie voor Omroepwetenschappen. De gap-filling standaard is vergelijkbaar met de Europese DVB-SH-norm

voor digitale video-uitzending van zowel satellieten en grondstations en lijkt op digital terrestrial multimedia broadcast (DTMB). CMMB is bedoeld voor apparaten met een klein scherm in een mobiele omgeving, zoals gps, pda en smartphone, terwijl DTMB is bedoeld voor HD-tv op grootbeeldapparaten.

Tegenhangers

China rukt op op alle fronten. Zoals Huawei in korte tijd een geduchte concurrent van Cisco werd en nu het voortouw neemt bij de IPv6-ontwikkelingen, zo schopte het land het ook op andere telecommunicatiegebieden tot innovatieleider. China werkt aan zijn eigen standaarden, niet alleen op het gebied van mobiele communicatie maar ook op het gebied van software. Er is een tegenhanger van Google, Baidu; YouTube, Tudou; MSN, QQ; Linux, Red Flag; eBay, Alibaba; en van SAP en Oracle, Ufida. Het Westen zal vaker naar het Oosten moeten kijken.

Alle veertien Chinese talen hoeft je niet te kennen, maar een beetje Mandarijn verstaan is wel makkelijk om 700 miljoen mensen te begrijpen. Met je mobieltje kun je het snel leren terwijl je in de file staat. Om het buitenlanders makkelijker te maken, ontwikkelde het bedrijf Absolutely Don't Study Chinese (ADSC) een leuke manier om de taal onder de knie te krijgen: filmpjes in 3GP-formaat op je mobiele telefoon leren je het Standaardmandarijn. Volgens de makers van deze leermethode is het efficiënter om de taal te leren met kleurenanimaties op de mobiel dan met een duik in de boeken. Ons handelsvolk roept dan vanouds: “ !” (China, here we come!)

Jacob van Kokswijk (tm@kokswijk.nl) is hoogleraar aan de Katholieke Universiteit in Leuven, parttime ICT-consultant bij Capgemini, bestuurslid van de INTUG en lid van de stuurgroep Next Generation Networks Initiative van de EU.

